

Két rövid cikk az első világháború hatásáról az amerikai munkavállalókra

Balogh Attila

DOI: 10.14267/VILPOL2023.KSZ.03

1919. januárjában John R. Commons két cikket közölt a Wisconsin-i Egyetem közlönyében az első világháború hatásáról az Amerikai Egyesült Államok gazdaságára. Ezek a cikkek történelmi kontextusuk mellett olyan időtálló elvekre világítanak rá, amelyek a manapság tapasztalt kihívások szempontjából is relevánsak.

A háborús időkben a nehézségek, az adók és a bérek kezelésére alkalmazott stratégiák tanulmányozásával a jelenlegi politikai döntéshozók és globális vezetők értékes perspektívákat nyerhetnek a gazdasági és társadalmi stabilitásról a háborús időszak alatt. Ezen túlmenően ezek a cikkek hangsúlyozzák a kormányok és a munkavállalók közötti egység és együttműködés kritikus szerepét, felhívva a figyelmet a kollektív erőfeszítések fontosságára a globális kihívások kezelésében és a stabilitás biztosításában a nehézségek közepette.

Commons az amerikai intézményi közgazdaságtan egyik meghatározó alakjának tekinthető, az ő nevéhez kapcsolják a Wisconsin-i iskola létrejöttét is. Ma napig idézett műve a Kapitalizmus jogi alapjai (Legal Foundation of Capitalism, New York, Macmillan, 1924), amelyben a tranzakció és a csere különbségét határozta meg. Ebből a közelítésből nőtte ki magát az amerikai intézményi közgazdaságtan piac modellje is, aminek az egyik, nem biztos, hogy a legfontosabb vonatkozása a tranzakciós költségek elmélete.

Commons háborút vizsgáló első cikkében, a Miért támogatják a munkások a háborút? (Why Workingmen support the War, Bulletin of the University of Wisconsin, Serial No. 896) címűben, a kormány és a munkásság addig precedens nélküli együttműködését tárgyalja az Egyesült Államokban a világháború alatt. Kiemeli abban, hogy a munkásság képviselői hogyan kerültek be a különböző kormányzati bizottságokba, amelyek a munkaügyi kérdésekkel, a bérekkel és az árakkal foglalkoztak. A munkásság és a kormány közötti szoros együttműködés célja a munkások méltányos bánásmódjának biztosítása volt, illetve egy demokratikusabb és igazságosabb társadalom kialakítása.

Ezeket illusztrálva, Commons rámutat arra, hogy a szakszervezetek kulcsfontosságú képviselői, mint például az Amerikai Egyesült Bányászok Szövetségének elnöke és az Amerikai Munkásszövetség Építőipari Szakszervezetének elnöke, aktívan részt vettek a munkaügyi kérdések szabályozásáért felelős kormányzati döntésekben. Emellett a szakszervezeti tisztségviselőket különböző bizottságokba nevezték ki, melyek döntő szerepet játszottak az ország iparágainak alakításában/újragondolásában.

A cikk továbbá hangsúlyozza, hogy Woodrow Wilson elnök munkásbarát politikát érvényesített, beleértve a nyolcórás munkanapot és a túlórákért járó másfél órás fizetést. A szakszervezetekkel kötött megállapodások biztosították, hogy a béreket az emelkedő megélhetési költségekhez

igazítsák. Fontos, hogy ezek a megállapodások a juttatásokat a nem szakszervezeti munkásokra is kiterjesztették – így az ország összes munkavállalója élvezhette ezeket az előnyöket.

Commons a szakszervezetek kormányzati ügyekben való részvételének pozitív hatását méltatja ezután. Megemlíti az olyan fejlődési elemeket, mint a katonai ruházat előállítását biztosító "sweatshopok", kizsákmányoló üzemek felszámolása és a nők számára a minimálbér bevezetése. A kormány lépéseket tett a gyermekmunka megszüntetésére is az ország gyáraiban. Commons ezeket a fejleményeket jelentős előrelépésnek tekintette egy demokratikusabb társadalom felé vezető úton a férfi és a női dolgozók számára.

Úgy látta, hogy a háború nem kizárólag a "kapitalisták háborúja", hanem a "munkások háborúja" is volt, mivel a munkások aktívan részt vettek a háború irányításában. A munkásság kormányzati testületekben való képviselése biztosította, hogy a munkások érdekeit figyelembe veszik és védik. A profit és a bérek kormányzati szabályozása a munkásság közreműködésével segített megfékezni a kapitalista kizsákmányolást és javította a dolgozó amerikaiak körülményeit.

Mindazonáltal figyelmezteti az olvasókat cikkében egy esetleges német győzelem lehetséges következményeire. Úgy vélte, hogy egy ilyen kimenetel német dominanciához vezetne, ami szükségessé tenné az Egyesült Államok katonai és tengeri erőinek jelentős növelését az esetleges agresszió elleni védekezés érdekében. Ez valószínűleg az amerikai munkások szabadságjogainak elvesztését eredményezné, beleértve a bérek csökkenését, a munkaidő meghosszabbítását és a szakszervezetek elnyomását.

A cikk bírálja a német szocialisták tevékenységét, amikor 1913-ban megszavazták a háborús adókat, ami hozzájárult Németország háborús felkészüléséhez. Ez a császárral való együttműködés megsértette a szocialisták által korábban képviselt antimilitarizmus és internacionalizmus, a nemzetközi testvériség elveit. Commons amellett érvel, hogy az amerikai szocialistáknak nem kellene támogatniuk Németországot a háborúban, mivel ez ellentmond a nemzetközi szolidaritás és a demokrácia értékeinek, amelyeket ők is képviselnek.

Ezzel szemben kiemeli Wilson elnök háborús követeléseinek és a nemzetközi munkásmozgalmak követeléseinek összehangolását, hangsúlyozva a nemzetek jogegyenlőségére, a tengerek szabadságára és a leszerelésre való törekvést. Commons elismeri a háború megvívásának szükségességét a szabad és demokratikus jövő biztosítása érdekében, és arra buzdítja az amerikai munkásokat, hogy egységesen lépjenek fel.

Végezetül méltatta a kormány és a munkások közötti együttműködést az első világháború alatt az Egyesült Államokban. Úgy látja, hogy a munkások bevonása a döntéshozatali folyamatokba jelentős lépés volt egy jobb és igazságosabb társadalom felé. Hangsúlyozza a német fenyegetéssel szembeni egységfront fontosságát, és arra buzdította az amerikai munkásokat, hogy a demokrácia, az egyenlőség és a mindenki számára biztosított méltányos bánásmód érdekében továbbra is támogassák a háborús erőfeszítéseket.

Második cikkében, a *Ki fizet a háborúért?* (Who is paying for the War, Bulletin of the University of Wisconsin, Serial No. 897) címűben az első világháború alatt tapasztalt nehézségeket és a munkások jelentős szerepét tárgyalja a háborús erőfeszítések támogatásában az Egyesült Államokban. Hangsúlyozza, hogy bár a háború kihívásokkal jár, a nemzet jelentős erőfeszítéseket tesz a katonák és családjaik támogatására.

A cikk kiemeli a katonák fronton hozott áldozatait, és elismeri, hogy semmilyen pénzbeli kompenzáció nem felel meg a nemzetért tett hozzájárulásuknak. A kormány jelentősen megemelte a katonák fizetését a háború alatt, négyszer többet kaptak a brit, és tizennyolcszor többet a francia és kilencszer többet a német katonáknál. Ezenkívül a katonák családjaikat a kormány külön támogatásban részesítette elhunyt gyermekeik után, a családok olyan kártérítést kaptak, amennyit a háború után a rokkant katonák kaptak volna. Ezenkívül a kormány megfizethető áron életbiztosítást nyújtott a katonáknak, amit a háború után is folytatott.

Az adókkal kapcsolatban Commons rámutat, hogy a kormány demokratikus megközelítést alkalmaz, mert a lakosságnak csak kétharmada fizetett közvetlenül különadót a háború támogatására. A fennmaradó egyharmad a jövedelem és a háborúból fakadó többletgyeréség alapján adózott. Míg a nagy jövedelmek magasabb adókulccsal adóztak, a kormány a munkásosztálybeli családokat mentesítette a jövedelemadó alól.

A háború alatt megnövekedett munkaerő-kereslet jelentősen csökkentette a munkanélküliséget és emelte a béreket is. A szövetségeseknek lőszert szállító iparágak munkásai jelentős béremeléseket tapasztalhattak, New York államban a gyári munkások keresete 1914 óta több mint 38%-kal emelkedett. Bár a megélhetési költségek is emelkedtek, a bérmunkások összkeresete nagyrészt lépést tartott a növekvő költségekkel.

Commons arra ösztönzi a munkásokat, hogy a háborús erőfeszítések további támogatásához többféle módon járuljanak hozzá. Azt javasolja, hogy a munkások fektessenek takaréklevelekbe, ahelyett, hogy megnövekedett bérüket luxuscikkekre költenék. A kormány erőfeszítéseinek támogatásához az is hozzájárulhat, ha a munkájuk mellett maradnak, és sztrájk helyett közvetítést keresnek a vitás ügyekben.

Kiemeli a kormánynak a háborús erőfeszítések hatékony irányítására irányuló kezdeményezéseit, például a munkaügyi hivatalok létrehozását, könyvelők kinevezését a gyártók költségeinek és nyereségének felmérésére, valamint a bérviták közvetítését. Bár vannak kihívások és késedelmek, Commons felszólítja a szakszervezeteket, hogy működjenek együtt a kormánnyal és a Szövetség a Munkáért és a Demokráciáért nevű szervezettel ezen akadályok leküzdése érdekében.

Végezetül Commons hangsúlyozza a munkásság támogatásának fontosságát a háború alatt. Dicséri a kormány azon erőfeszítéseit, hogy a katonák és családjaik megfelelő kártérítést kapjanak, és hogy elősegítse a munkások tisztességes bérezését. A cikk elismeri a nehézségeket és kihívásokat, ugyanakkor felszólítja a munkásságot, hogy fogjon össze a kormánnyal a győzelem biztosítása érdekében.

Összefoglalva, a John R. Commons által 1918-ban írt két cikk értékes betekintést nyújt a munkásság, a kormányzat és a gazdaság dinamikájába az I. világháború viharos időszakában. Ezek a cikkek rávilágítanak a kormányzat és a munkásosztály képviselői közötti példátlan szintű együttműködésre, bemutatva, hogy a munkásság milyen szerves szerepet játszott a háborús erőfeszítések támogatásában és a tömegek javát célzó politikák kialakításában. A cikkek hangsúlyozzák továbbá a méltányos adózás fontosságát és a túlzott profit korlátozásának szükségességét a háborús időkben, tükrözve a gazdasági igazságosság és a társadalmi jólét időtálló elveit, amelyek mind a mai napig aktuálisak.

Továbbá Commons cikkei kiemelik a kollektív cselekvés és az együttműködés jelentőségét válság idején. Azáltal, hogy elismerik a munkaerő szerepét a döntéshozatali folyamatokban, és lehetővé teszik a munkavállalók számára, hogy hangot adjanak aggodalmaiknak, a kormányok hatékonyan kezelhetik a társadalmi kihívásokat, és nagyobb stabilitást biztosíthatnak a felfordulás idején. A háborúk alatt a nemzetek közötti egységre és együttműködésre való felhívás a jelenkori globális helyzetben is jelentőséggel bír, akár az olyan összetett kihívások kezelése is, mint a globális felmelegedés, a világjárványok és a gazdasági egyenlőtlenségek.

Miközben a jelenlegi korszak bonyolult problémáit próbáljuk enyhíteni, ezek a cikkek emlékeztetnek bennünket a történelmi tanulságokra, amelyekből a kortárs válságok feloldásához is ötleteket meríthetünk. A kormányok, a munka világa és a különböző érdekelt felek közötti partnerségek előmozdításával jobban szembe tudunk nézni a kihívásokkal, és jobban tudjuk azokat enyhíteni – egy stabilabb és igazságosabb globális jövő felé haladva. Végsősoron Commons meglátásai továbbra is releváns útmutatók maradnak az ellenálló társadalmak építéséhez, a demokratikus értékek előmozdításához és minden polgár jólétének előmozdításához.